

### NÁPLŇ PREDNÁŠOK A CVIČENÍ

|                            |                                                          |                        |                 |
|----------------------------|----------------------------------------------------------|------------------------|-----------------|
| <b>Názov predmetu:</b>     | <b>Hodnotenie zdravotných rizík v životnom prostredí</b> |                        |                 |
| <b>Študijný program:</b>   | VEREJNÉ ZDRAVOTNÍCTVO, II. stupeň štúdia                 |                        |                 |
| <b>Forma štúdia:</b>       | denná                                                    |                        |                 |
| <b>Kategória predmetu:</b> | povinný                                                  | <b>Obdobie štúdia:</b> | 4.semester      |
| <b>Forma výučby:</b>       | prednáška/cvičenie                                       | <b>Rozsah výučby:</b>  | 1/1 hod./týždeň |
| <b>Forma ukončenia:</b>    | získanie kreditov                                        | <b>Počet kreditov:</b> | 2               |

| <b>Týždeň</b>   | <b>Prednáška</b><br>8,00 - 9,30 hod., utorok (NVT)<br>ÚVZ a H, Šrobárova 2, ŠP5                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Cvičenie</b><br>8,00 - 9,30 hod., utorok (PVT)<br>ÚVZ a H, Šrobárova 2, ŠP5                                                                                                                                          |
|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.<br>14.2.2023 | Hodnotenie expozícií v rôznych prostrediach. Pracovné prostredie vs. Životné prostredie.<br>Vzťah dávka účinku prahové a neprahové účinky. NOAEL, LOAEL, RfD, faktory neistoty, modifikujúce faktory, referenčné koncentrácie. Základy pre vyhodnotenie systémovej toxicity (vzťah dávka → účinok resp. odpoveď).<br><i>Mgr. J. Diabelková, PhD.</i> |                                                                                                                                                                                                                         |
| 2.<br>21.2.2023 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Pitná voda. Postup identifikácie zdravia škodlivých látok v pitnej vode. Koncentrácia látky vo vode. Pôda, kontaminácia pôdy, hodnotenie expozície.<br><i>Mgr. L. Kaňuková</i>                                          |
| 3.<br>28.2.2023 | Analýza zdravotných rizík v potravinách a výžive. Koncept expozičných limitov v potravinách používaný FAO/WHO. Expozičné limity EPA USR. Hodnotenie expozícií a metodika Top-down. Potravinová pyramída, riziko GMO.<br><i>MVDr. Z. Sulínová, PhD.</i>                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                         |
| 4.<br>7.3.2023  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Hodnotenie expozície, dávka, biologický účinná dávka, dávka vnútorná a vonkajšia. Expozičné testy. Rizikové skupiny, odchod expozície. Priame a nepriame metódy hodnotenia expozície.<br><i>Mgr. E. Drabiščák, PhD.</i> |
| 5.<br>14.3.2023 | Základy riadenia zdravotníckeho rizika. Risk manažment. Komunikácia a vnímanie zdravotných rizík. Monitoring a hodnotenie efektivity prijatých postupov riadenia rizika. Primárne rizika zdravia (8 princípov). Aplikácia primárov riadenia (6 krokov). Komunikačné problémy. Sedem základných princípov a pravidiel komunikácie o riziku.           |                                                                                                                                                                                                                         |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                  | <i>prof. Mgr. MUDr. E. Dorko, PhD., MPH, MBA</i>                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 6.<br>21.3.2023  |                                                                                                                                                                                                                                                        | Q-SAR ANALÝZA. Pokročilé metódy predikčnej toxikológie. Hodnotenie a interpretácia dát získaných pri identifikácii nebezpečenstva. Hodnotenie neistoty a závažnosti údajov. Hodnotenie údajov získaných od ľudí.<br><i>Mgr. E. Drabiščák, PhD.</i>                 |
| 7.<br>28.3.2023  | Globálne zmeny atmosféry ako možná príčina mimoriadnych udalostí vo verejnom zdravotníctve. Priemyselné havárie. Mimoriadne udalosti vo verejnom zdravotníctve.<br><i>prof. MVDr. T. Kimáková, PhD.</i>                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 8.<br>4.4.2023   |                                                                                                                                                                                                                                                        | Biologické monitorovanie expozície, biomarkery expozície, biomarkery účinku, biomarkery vnímavosti. Potraviny, voda, expozícia kože, pôda a prachové častice, nepotravinové zdroje. Využitie systému analýzy zdravotných rizík v praxi.<br><i>Mgr. L. Kaňuková</i> |
| 9.<br>11.4.2023  | Základy systému analýzy zdravotných rizík. Postupnosti v hodnotení rizika. Identifikácia hazardu. Vzťah dávka účinok. Hodnotenie expozície nebezpečenstva. Charakteristika rizika. Manažment rizika.<br><i>doc. MUDr. K. Rimárová, CSc. mim. prof.</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 10.<br>18.4.2023 |                                                                                                                                                                                                                                                        | Dáta a údaje získavané od populácie a ľudí, animálne pokusy. Experimentálne štúdie. Krátkodobé testy karcinogenity, do porúčované testy. Korelácia genotoxicity a karcinogenity. Odhady záťaže metódami IN – SILICO.<br><i>Mgr. E. Drabiščák, PhD.</i>             |
| 11.<br>25.4.2023 | Účinky chemických látok. Dráždivé, systémové, mutagénne, karcinogénne, teratogénne. Typy systémových účinkov. IARC – klasifikácia karcinogénov. EPA – klasifikácia karcinogénov.<br><i>doc. MUDr. K. Rimárová, CSc. mim. prof.</i>                     |                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 12.<br>2.5.2023  |                                                                                                                                                                                                                                                        | Hodnotenie psychickej záťaže, senzorickej záťaže, metodika, testy, Meister testy.<br><i>Mgr. J. Diabelková, PhD.</i>                                                                                                                                               |
| 13.<br>9.5.2023  | Rozsah a spôsoby využitia metodiky Risk Assessment v praxi hygienikov.<br><i>doc. MUDr. K. Rimárová, CSc., mim. prof.</i>                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                  |  |                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 14.<br>16.5.2023 |  | Ukážka postupov a výsledkov zdravotno-hygienického výskumu v obci Zlatá Idka – monitorovanie kvality zložiek ŽP, biomonitoring, využitie metodiky Risk Assessment, návrh opatrení.<br><i>MVDr. Z. Sulínová, PhD.</i> |
|------------------|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Odporúčaná literatúra:**

1. Holéczyová, G., Čipáková, A., Dietzová, Z. Hygiena životného prostredia, Košice, 2011, 202 s.
2. Klement, C. a kol. Mimoriadne udalosti vo verejnom zdravotníctve, 2011, 664 s.
3. Koppová K. Hodnotenie, riadenia a komunikácia zdravotných rizík. Bratislava 2010, SZÚ Bratislava, 136 s.
4. Základy hodnocení zdravotních rizik, materiál SZÚ Praha, kolektív autorov, CD, 136 s.

**Podmienky pre absolvovanie predmetu:**

1. 100 % aktívna účasť na praktických cvičeniach
2. povinná účasť na prednáškach

Garant predmetu: doc. MUDr. K. Rimárová, CSc., mim. prof.

Prednostka ÚVZaH: doc. MUDr. K. Rimárová, CSc., mim. prof.